
Review

Reviewed Work(s): Model of Human Occupation: Theory and Application (4th edition) by G. Kielhofner

Review by: נגה זיך

Source: *IJOT: The Israeli Journal of Occupational Therapy* / כתב עת ישראלי לריפוי גיליון מיוחד בנושא מודל העיסוק / גיליון מיוחד בנושא מודל העיסוק, 2011, אוגוסט, כרך 20, חוברת 3, Special Issue on the Model of Human Occupation: In memory of Prof. Gary Kielhofner / גיליון מיוחד בנושא מודל העיסוק (אוגוסט 2011), pp. H219-H220

Published by: Israeli Society of Occupational Therapy / העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק

Stable URL: <http://www.jstor.com/stable/23469923>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

JSTOR

is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *IJOT: The Israeli Journal of Occupational Therapy* / כתב עת ישראלי לריפוי בעיסוק

לירון גלבו

עורכת:

מדור סקירת ספרים

Kielhofner, G. (Ed.) (2008). *Model of Human Occupation: Theory and Application* (4th edition). Baltimore, MD: Lippincott, Williams & Wilkins.

במהדורה הרביעית של הספר: "מודל העיסוק האנושי: תיאוריה ויישום", ציין פרופסור קילהופנר ז"ל בסיפוק ובגאווה כי מהדורה זו היא פרי יצירה בינלאומית משותפת הכוללת תרומה של 53 חוקרים, מורים וקלינאים מ-16 ארצות. מספרים מרשימים אלה תומכים בהנחה, המבוססת היום גם מבחינה מחקרית, כי מודל זה הוא המודל הקונספטואלי והיישומי המוכר והנפוץ ביותר בשימוש, לא רק בצפון אמריקה, אלא גם בעולם כולו.

מאז הופעת המהדורה הראשונה של הספר, ב-1985, חלפו 26 שנים, ובמהלכן המודל השתנה והתפתח. שתי המהדורות שקדמו למהדורה זו, שיקפו שינויים במבנה המודל ובמושגיו. לעומת זאת, במהדורה כאן הושם דגש על הרחבת המודל מבחינה יישומית. הספר מחזיק 27 פרקים ומאורגן ב-5 יחידות. בחלק הראשון הסבר תיאורטי לגבי מודל העיסוק האנושי, בחלק השני דרכים ליישום המודל: תהליך הטיפול וחשיבה תרפויטית. בחלק השלישי מפורטים אבחונים: שיטות מובנות לאיסוף מידע מן הלקוח, ברביעי תיאורי מקרה, ובחמישי מקורות ליישום ולפיתוח המודל.

המהדורה החדשה כוללת שפע דוגמאות ותיאורי מקרה על מנת להדגים את מורכבות המודל, להמחיש את המושגים ואת הקשרים ביניהם, ולפרט לגבי יישומם בקרב אוכלוסיות מגוונות על רצף הבריאות והחולי בחברות ובתרבויות שונות. בתור כותב ראשי, השכיל פרופסור קילהופנר לשזור את תיאורי המקרה גם בפרקים המיוחדים להסברים התיאורטיים והמופשטים, והדבר מסייע מאוד להבהיר מושגים מורכבים. בולטת ההעדפה לסיפורי החיים של אנשים עם מוגבלות מרחבי העולם, לחוויותיהם האישיות ולנרטיבים העיסוקיים שלהם. הקולות והסיפורים מרגשים ובעלי ערך מוסף.

כתב עת ישראלי לריפוי בעיסוק, אוגוסט 2011, 20(3)

כמו כן, מתוארות תכניות התערבות ספציפיות ומתוארים פרויקטים שונים, שקצתם נערכו בו זמנית בכמה מדינות בעולם ב"ניצוחו" של פרופסור קילהופנר הוא יצוות המחקר והפיתוח שליווה אותו. וכך משתקפים גם מגוון המחקרים שנערכו בארצות שונות וגם שיתופי הפעולה ההדוקים בין החוקרים. כמו כן, מודגם שימוש בכלי האבחון הרבים שנבנו בהשראת המודל, ומוצגים 20 אבחונים שנוצרו במהלך השנים, וגרמו למודל זה להיחשב ליישומי ביותר לעומת כל מודל עיסוקי אחר במקצוע. גם במהדורה זו, כמו בקודמתה, אפשר למצוא גישות ואסטרטגיות לראיונות ולבחירה באבחונים אלה. בספר נעשית גם השוואה חשובה ומלמדת עם מושגי ה-ICF) International Classification of Disability and Health Function, של "ארגון הבריאות העולמי", וגם השוואה למושגי ה-Occupational Therapy Framework Practice שחובר על ידי (AOTA) American Occupational Therapy Association, ותורגם ועובד למתע"מ הישראלי.

בסוף הספר מצורף נספח עשיר הכולל רשימה ביבליוגרפית ענפה, מבוא ל-Clearinghouse וגם מבוא לאתר הידידותי והיעיל באינטרנט המציג את המודל. מוצגות אנקדוטות ומוצגים דיונים במושגים של המקצוע ואינדקס מושגים המסייע להתמצאות ולהבנה. דיאגרמות, תמונות וטבלאות שונות בצבע, מסייעות להמחיש בצורה חזותית וידידותית את הכתוב.

גם במהדורה זו נפלה בידי הזכות עם חברותיי **דבורה רויטמן ויוטה ברטשניידר** לתרום את חלקנו כנציגות ישראל, בהשתתפות בכתובת פרק 20 בספר. בפרק זה מודגם שימוש בשאלון להערכת מוטיבציה (Volitional Questionnaire (VQ), באדם ניצול שואה, חולה אלצהיימר שטופל באמצעות סנוזלן. גם הפעם כמו במהדורה הקודמת חווינו את החוויה הנעימה של שיתוף הפעולה, הכבוד והאווירה הידידותית שנוצרה ואף התחזקה במהלך הכתיבה עם פרופסור קילהופנר עצמו וכל צוותו. תורמות נוספות מישראל היו ד"ר **נעמי וינטראוב** וד"ר **מישל שפירא**.

אני ממליצה על ספר זה הן להוראה והכשרה של מטפלים חדשים והן לביסוס ידע, לחיזוק הביטחון המקצועי, להעשרה ולעדכון לאנשי מקצוע ותיקים ומיומנים בתחום. ספר זה הוא בעל ערך כגוף ידע תיאורטי ויישומי-פרקטי לכל קליניקה של ריפוי בעיסוק, בכל תחום ובכל מסגרת. הספר גם מסייע בהצגת המקצוע כמבוסס עיסוק אנושי במשמעויותיו העמוקות בצורה מדעית ומבוססת מחקר.

נכתב על ידי **נגה זיו**, MSc. OT, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת ת"א. המרכז הקהילתי לבריאות הנפש ת"א ע"ש בריל, nogaziv@post.tau.ac.il. נערך על ידי **לירון גלבוש**, MSc. OT, מרפאה בעיסוק במכון להתפתחות הילד "מכבי" בהוד השרון, וב"מרכז פיתוח תמיכה חינוכית" (מפת"ח) בקרני שומרון. liron@hotmail.com